

Ключові фактори успіху у регбі: аналіз команд переможців і тих, хто програли в прем'єр-лізі Англії

Квасниця О. М.¹, Корольов Б. А.², Ляшенко О. Р.²

¹Хмельницький національний університет

²Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана

Анотація. У дослідженні проведено порівняльний аналіз показників змагальної діяльності команд English Premiership Rugby, із застосуванням статистичних методів. Основними факторами успіху команд виявилися результативність, кількість спроб та реалізацій, а також контроль володіння м'ячем, тоді як інші компоненти гри мали додатковий вплив на результат. Результати підтверджують висновки попередніх досліджень про ключові показники атакуючої ефективності та значення контролю території для перемоги у регбі.

Ключові слова: показники; змагальна діяльність; регбі; результативність

Вступ. У сучасному спорті, особливо в командних видах, науковий аналіз змагань відіграє ключову роль у підвищенні ефективності підготовки, розробці тактичних моделей та оптимізації управлінських рішень (Chéradame et al., 2024). Порівняння показників змагальної діяльності команд-переможців і команд, що програли дозволяє виявити ключові фактори успіху, оцінити вплив різних компонентів гри на результат і розробляти прогностичні моделі для майбутніх змагань (Kvasnytsya et al., 2024). Хоча раніше дослідження в регбі здебільшого зосереджувалися на окремих турнірах або коротких періодах, відсутні систематичні роботи, що вивчають довгострокові тенденції розвитку показників змагальної діяльності, а аналіз між командами за кілька сезонів дозволяє ідентифікувати стабільні детермінанти успіху та простежити їх еволюцію у відповідь на зміни тактичних підходів, що робить такий підхід важливим для стратегічного планування та адаптивної підготовки команд (Colomer et al., 2020).

Мета роботи – виявити ключові показники змагальної діяльності, що визначають перемогу команд у English Premiership Rugby.

Матеріали та методи дослідження. У дослідженні були використані такі методи: аналіз наукової та методичної літератури, аналіз офіційних результатів і методи математичної статистики.

Дані з показників змагальної діяльності команд English Premiership Rugby були зібрані із публічно доступних джерел охоплюючи різні аспекти гри, включно з результативністю, атакуючими і захисними показниками. Для кожного показника обчислювалися абсолютні та відносні (процентні) різниці між командами-переможцями та програвшими, а статистична значущість перевірялася за допомогою тесту Манна-Вітні з оцінкою ефекту (Cohen's d).

Результати дослідження та їх обговорення. Результати дослідження показали, що основним показником результативності матчу це кількість набраних очок, який продемонстрував стабільну перевагу команд-переможців

у всіх сезонах. Середня різниця у набраних очках між переможцями та командами, що програли, коливалася від 62,5% до 96,0%, а Cohen's ефект (d) залишався великим (1,0–1,6), що свідчить про статистично значущу перевагу переможців. Подібну тенденцію спостерігали для кількості спроб та реалізацій, де перевага переможців залишалася стабільною, а ефект також був великим у більшості сезонів. Показник пройдених метри також був на боці переможців, хоча його вплив змінювався залежно від сезону, а інші атакуючі дії, такі як кількість передач та обіграші, демонстрували меншу стабільність і не завжди впливали на результат матчу.

Аналіз показників стандартних, напівстандартних положень та захисних показників показав, що переможці мали перевагу у більшості показників, зокрема у кількості молів та коридорів, де абсолютна різниця залишалася позитивною у більшості сезонів. Водночас деякі захисні показники, такі як кількість захоплень та кількість раків, іноді були вищими у команд, що програли, демонструючи сезонну мінливість. Постійно негативним для програвших була величина трати м'яча – команди, що програли, стабільно втрачали більше володіння. Порівняльний аналіз ефективності показав, що команди-переможці мали статистично значущу перевагу у відсотку виграних молів (Cohen's $d = 0,3–0,5$). Інші показники показали варіативність, тому важко визначити певну тенденцію.

Порівняльний аналіз показників змагальної діяльності переможних і програшних команд у регбі підтверджує висновки багатьох попередніх досліджень про ключові фактори успіху в командних видах спорту. Ряд авторів (Hughes et al., 2017; Kvasnytsya et al., 2024) зазначають, що найбільш впливовими на результат матчу є показники атакуючої ефективності, що узгоджується з тенденціями, виявленими у великих змаганнях міжнародного рівня. Показник пройдених метри також визнається значущим у роботах Vaz L. та ін. (2019) та Colomer C. та ін. (2020), оскільки він відображає контроль території та здатність команди створювати чисельну перевагу під час атаки. Таким чином, порівняння з іншими дослідженнями підтверджує, що стратегічна орієнтація на атакуючі показники та контроль володіння м'ячем є ключовою для досягнення успіху у регбі, тоді як інші елементи гри мають додаткову або контекстну роль.

Висновки. Порівняльний аналіз показав, що основними факторами успіху команд у регбі є результативність, кількість спроб та реалізацій, а також контроль володіння м'ячем через пройдених метри. Інші показники гри, включаючи передачі, обіграші та частину стандартних положень, мають додатковий або контекстуальний вплив на результат матчу.

Перспективи подальших досліджень будуть спрямовані на дослідження. Порівняльний аналіз показників змагальної діяльності різних чемпіонатів та виявлення основних тенденцій.

Література:

Chéradame, J., Carling, C., Pisseloup, M., & Pinczon du Sel, N. (2024). Expected game value (xGV): a novel approach for strategic decision-making in rugby union. *International Journal of Performance Analysis in Sport*, 1-16. <http://dx.doi.org/10.1080/24748668.2024.2448051>

- Colomer, C. M., Pyne, D. B., Mooney, M., McKune, A., & Serpell, B. G. (2020). Performance analysis in rugby union: a critical systematic review. *Sports Medicine-Open*, 6(1), 4. <https://doi.org/10.1186/s40798-019-0232-x>
- Hughes, A., Barnes, A., Churchill, S. M., & Stone, J. A. (2017). Performance indicators that discriminate winning and losing in elite men's and women's Rugby Union. *International Journal of Performance Analysis in Sport*, 17(4), 534-544.. <https://doi.org/10.1080/24748668.2017.1366759>
- Kvasnytsya, O., Tyshchenko, V., Latyshev, M., Kvasnytsya, I., Kirsanov, M., Plakhotniuk, O., & Buhaiov, M. (2024). Team performance indicators that predict match outcome in rugby union. *Pamukkale Journal of Sport Sciences*, 15(1), 203–216. <https://doi.org/10.54141/psbd.1342340>
- Kvasnytsya, O., Tyshchenko, V., Latyshev, M., Kvasnytsya, I., Mozoliuk, O., Rebryna, A., ... & Rybak, L. (2024). Comparative analysis of winning and losing teams in rugby union. *Journal of Physical Education and Sport*, 24(8), 1902–1908.
- Vaz, L., Hendricks, S., & Kraak, W. (2019). Statistical review and match analysis of Rugby World Cups finals. *Journal of Human Kinetics*, 66(1), 247–256. <https://doi.org/10.2478/hukin-2018-0065>

Відомості про авторів:

Квасниця Олег Михайлович: к.фіз.вих., доцент

Хмельницький національний університет

<http://orcid.org/0000-0003-2478-915X>

E-mail: oleg.kvasnitsa@ukr.net

Корольов Борис Анатолійович: старший викладач

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

<https://orcid.org/0000-0001-9543-9572>

E-mail: bobking@meta.ua

Ляшенко Олена Романівна: старший викладач

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

<https://orcid.org/0000-0001-2759-9345>

E-mail: martalla1967@meta.ua

Надійшла до редакції 12.01.2026 р.